UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Scientia Sanctorum

Collecta Ex Meditationibus Ludovici De Ponte, Joannis Busaei, Joan. Suffren, Juliani Hayneufve, Et Antonii Gaudier, &c. E Societate Jesu, In Dominicas, Festa & ferias totius Anni digesta. Cum Indicibus duobus. I. In singulos dies. II. Ad Exercitia Spiritualia

Puente, Luis de la

Dilingæ, 1685

11. De sermone Domini in monte.

urn:nbn:de:hbz:466:1-60561

Visual Library

Matt. 21 tus, quæ eſt timoris. In ſecunda autem lex gra-
12. tiæ, quæ eſt amoris. In prima dixit. *Nolite face-*
Luc. 19. *re domum Patris mei, domum negotiationis*; in ſe-
45. cunda autem. *Vos feciſtis illam ſpeluncam latro-*
Marc. 11. *num*, eſt domus negotiandi, ſed cum Deo; ſpe-
16. luncam latronum, quòd in negotiando plerùm-
Anima que fraudes fiant. In prima *ejecit negotiantes pe-*
eſt Ora- *cora, & ſubvertit menſas*, in ſecunda non ſinebat,
torium. ut vel quiſpiam transferret vas per templum.
Mat 6 6 Anima mea debet ipſa orationis eſſe domus,
1. Tim. quam ingrediens, *Orabo Patrem in abſcondito,*
2. 8. *& qui vidit in abſcondito, reddet mihi*. Hoc ora-
torium nobiſcum ferimus. *Volo viros orare in omni loco, levantes puras manus, ſine ira & diſce-ptatione.*

Abſit ab hac domo negotiatio prophana, &
Sit mun- tumultus paſſionum, nec non cupiditas & ava-
da. ritia. Universè ſit munda à culpis, quieta à per-
turbationibus, ornata virtutum exercitationibus. Quis oret in Eccleſia quæ ſordet, & tumultus eſt plena? Domine ſume zelum, & ejice ex me, quidquid officit domui tuæ, templo tuo.

MEDITATIO XI.

De ſermone Domini in monte habito.
De octo Beatitudinibus, pars prior.

PUNCTUM PRIMUM.

1. TRiplex Chriſti munus in hoc ſermone. Mu-
Chriſtus nus eſt Doctoris, *in quo ſunt omnes theſau-*
Col. 2. 3. *ri,*

ri, *ſapientiæ & ſcientiæ* Dei, qui non docet curi-
oſa, & inutilia, ſed ſcientiam ſalutis. Legislato-
ris, qui legem veterem declarat adverſus depra-
vationes Phariſaicas, & adjicit, quòd minus erat
in illa expreſſum. Conſiliarii, qui ſuadet opti-
ma, & perfecta, ſuper debitum legis. 2. Hoc 2. Docet, illuminat, movet.
triplex munus exercet excellenter, quia non ex-
teriùs tantùm docet, ſed intus etiam illuminat:
non præcipit tantum, ſed movet ad implendum,
quod melius eſt. 3. Non olim tantùm, ſed et- 3.
iam nunc eadem præſtat, non quoad exterius
miniſterium, ſed quoad internam illuminatio-
nem, motionem, & inſpirationem. Domine
eſto mihi Doctor! *Declaratio ſermonum tuorum* Pſ. 18. 30.
illuminat & intellectum dat parvulis. Eſto legis-
lator, da quod jubes, & jube, quod vis, eſto
conſiliarius. *Trahe me poſt te, curremus in odo-
rem unguentorum tuorum.*

PUNCTUM. II.

De ipſis Beatitudinibus generatim.

QVod hæ virtutes ſunt veteres & novæ, ve-
teres quidem, quia ſemper ita res habuit,
ut tales eſſent beati, alii contra miſeri; novæ
autem, quia latebant, & parum erant exercitæ,
donec eas Chriſtus verbo & exemplo commen- 1.
davit. Deinde ſunt carni amaræ, Spiritui autem Acerbæ.
ſalutares, inſtar myrrhæ, quæ cùm ſit amara,
ſervat à corruptione, ut hic conveniat illud Cant. 5.
Chriſto, *Labia tua diſtillantia myrrham primam* 13.
2. Quòd Chriſtus ab his rebus vocarit homines 2.

Mundo contrariæ. beatos, contra mundi ſenſum qui felicitatem i
contrariis ponit, in his verò miſeriam. 3. Quo
ſint, quaſi totidem gradus conſcendendi ad per
3. Octo gradus in cœlum. fectionem, & in ipſum cœlum. Circa ſingu
las autem conſiderari debent iſta. *Primò*, ip
ſi actus virtutis. *Secundò*, Exemplum Chriſt
Tertiò, præmium promiſſum. *Quartò*, pœn
ex contrario.

PUNCTUM III.

Beati pauperes ſpiritu, quoniam &c..

I. Paupertatis actus 5. ACtus hujus paupertatis numerantur quin-
1. que. 1. Pauper ſpiritu eſt, qui affectu para-
tus eſt omnia potius perdere, quàm Deum of-
2. fendere. 2. Qui Spiritu divino impulſus, reliquit
3. omnia, ut Chriſtum ſequatur vocantem. 3. Qui
ſpiritu non eſt inflatus, non alta ſapit, de ſe ſu-
iſque talentis præſumens, nec æſtimationis a-
pud homines, laudis gratiæ honoriſque eſt ap-
4. petens, ſed contemptor. 4 Qui non his tan-
tùm externis ſeipſum exuit, ſed internis quo-
dammodo naturæ facultatibus, judicio & volun-
tate, ſuum judicium facilè ſubmittens, ac facilè
Pſ. 72. 25. aliis cedens, nullis etiam affectibus ac deſideriis
diſtentus, ut verè dicat; *Quid mihi eſt in cœlo, &*
5. *à te quid volui ſuper terram?* 5. Qui intimè agno-
ſcit, quidquid tandem habet naturæ aut gratiæ,
dona eſſe Dei, nec ex ſeipſo habere aliud, quàm
II. Chriſtus exercuit hos actus. nihilum naturæ, id eſt, non eſſe, & nihilum
gratiæ, quod eſt peccatum. II. Exemplum
Chriſti, quoad primum actum. Quam Chriſtus
abfuit

abſuit ab hoc affectu, qui ſic ſtuduit cupidita-
tem evellere è cordibus noſtris! Quoad 2. re- 1.
ipſa amplexus eſt paupertatem, ut ex tota ejus vi- 2.
ta apparet. Quoad 3. non tumuit ſpiritu, qui 3.
non ſuam, ſed Patris gloriam quærebat, & qui *Io.* 8. 54.
dicebat. *Si ego quæro gloriam meam, gloria mea* *Matt* 11
nihil eſt, &, *Diſcite à me, quia humilis ſum*. Quo- 29.
ad 4. propria ſe voluntate exuerat, qui dicebat. 4.
Non ut faciam voluntatem meam ſed Patris; Et *Io.* 6. 38.
Non mea voluntas, ſed tua fiat. Et, *Meus cibus* *Luc.* 22. 42.
eſt, ut faciam voluntatem Patris. Quoad 5. pro- *Io.* 4 34.
fitebatur, *nihil* ſe poſſe facere *à ſemetipſo, niſi* *Io.* 5. 19.
quod vidiſſet Patrem facientem : Et, *Mea do-* *Io* 7. 16.
ctrina non eſt mea, & *Cur me dicis bonum? nemo* *Luc.* 18. 19.
bonus, niſi ſolus Deus, Ille ſolus ex proprio bo-
nus, cæteri ex alieno: ex ſe autem nihil. III. Præ- III. Paupe-
mium. *Quoniam ipſorum eſt regnum cœlorum.* rum be-atitudo.
Beatitudo cœleſtis eſt ſummum, & omne bo-
num, ideo per varia bona, quæ apud mortales
præcipua habentur, declaratur, inter quæ eſt ip-
ſum regnare. Et quadrat peculiariter paupe-
ribus Chriſti, ut intelligatur, quanto cum fœ-
nore Deus refundat quod propter ipſum reli-
ctum eſt : *Elevans de terra inopem, ut collocet* *Pſ.* 122.
eum cum principibus populi ſui. Deinde etiam 8.
in hac vita *pauper ſpiritu* fruitur hoc regno per Spes cer-ta cœli.
ſpem, & prægustationem illius boni, qua ſemet
ſolatur, & confortat. Præterea, quia teſte Pau-
lo. *Regnum Dei eſt juſtitia, & pax, & gaudi-* *Rom.* 14
um in Spiritu Sancto, quæ pauper ſpiritu etiam 17.
nunc percipit. 4. Pœna ex contrario: *Væ vobis* 4.
divi-

Pæna. *divitibus, qui nunc habetis conſolationem ve-*
Luc. 6. *ſtram*, quia non extenditur ultra momentum
24. vitæ præſentis. Deinde his memoria mortis amara eſt; quippe cor habentibus in terra, ubi eſt theſaurus illorum, non in cœlo, quo vix adſpirant. Denique conſolatio illorum multis acerbitatibus mixta eſt, quippe non in Spiritu Sancto.

Beati mites, quoniam ipſi poſſidebunt terram.

PUNCTUM IV.

1. Actus manſuetudinis tres. 1. ACtus ſunt tres. *Primus* frænat iram, & appetitum vindictæ, & cùm zelus ſumendus eſt, facit abſque conturbatione interna & externa. *Secundus* alloquio & moribus ſe exhibet ſvavem, nec ulla re, aut verbo gravem & moleſtum. *Tertius* adeo non quærit vindictam de accepto malo, ut nec pro juſta ſui defenſione ad repellendum nocere velit, quando etiam liceat, & valeat, paratus potius alteram maxillam præbere.

2. Chriſtus manſvetus. 2. *Exemplum Chriſti*: Nam de illo Iſaias: *Non erit triſtis, neque turbulentus, non clamabit, neque audietur vox ejus foris; calamum*
Iſ. c. 41. *quaſſatum non conteret, & linum fumigans non extingvet.* Et S. Petrus: *Cùm malediceretur non maledicebat; cùm pateretur non cominabatur: tradebat autem judicanti ſe injuſtè.* Et ipſe de ſe:
Mat. 11. 29. *Diſcite à me, quia mitis ſum & humilis corde.*

3. 3. *Præmium, quoniam ipſi poſſidebunt terram*, terram cordis ſui, quippe affectibus ſuis dominantes. Item corda aliorum: nam, *qui opera ſua in*

man-

manſvetudtne perficiunt, ſuper hominum gloriam Poſſi-
diligentur. Denique *terram viventium hæredi-* dent a-
tabunt. Ita deſcribitur beatitudo tanquam bo- nimas.
num ſtabile. *Terra* enim *in æternum ſtat*, quaſi *Eccl.* 3.
dicat : Licet manſueti per injuriam ſpolientur 19.
præteritis bonis, manet illos inamiſſibilis poſ- *Pſ.* 38.
ſeſſio in cœlis, cujus intuitu nihil morantur 9.
præſentia damna, vel injurias : ſed immoti & *Eccl.* 1. 4
æquabiles, tanquam cœlo fixi perſeverant 4.
è contrario immites ſunt imprimis impoten- 4.
tes ſui, ac ſuarum paſſionum ſervi. Deinde in- Immi-
grati & exoſi aliis. Demum, quia ad terram il- tium
lam non applicuerunt cor ſuum, fluctibus turba- damna.
tionum jactantur, cùm nunquam deſint adver-
ſantia.

Beati qui lugent, quoniam ipſi conſolabuntur.

PUNCTUM V.

1. EST triplex luctus. 1. Compunctionis ob 1.
offenſum à me Numen, & propenſionem Actus
ad peccandum : *Infelix ego homo! quis me li-* beatifi-
berabit de corpore mortis hujus? 2. Compaſſio- cus tres.
nis ſuper multitudine peccatorum, & pereunti- *Rom.* 7.
um. 3. Devotionis, ob abſentiam Dei, ejuſque 24.
deſiderium. Porro luctus conſiſtit non in mœ-
rore ſolùm animi, ſed in recuſatione delectabili-
um, juxta illud. *Riſum reputavi errorem, &* *Eccl.* 2. 2
gaudio dixi, quid fruſtra deciperis? hoc præ-
ſtant ex inſtituto Religioſi, abdicantes ſe mun-
di ſolatiis, niſi ea, obliti vocationis ſuæ, aliquan-
do reſumant. 2. Exemplum Chriſti, nunquam 2.

Chriſti fletus. riſit, flevit ſæpius, & uſque ad ſangvinis ſudorem luxit, & nihil minùs, quàm oblectamenta quæſivit.
3. Præmium ſolatium. 3. Præmium *quoniam ipſi conſolabuntur*, Beatitudo eſt quoddam ſolatium, quod funditus omnes luctûs cauſas tollit. Ibi extra omnem peccati aleam erimus, ibi deſideratum, ac ſummum bonum plenè, & inamiſſibiliter poſſidebitur, & poſt univerſale judicium, peccati regnum penitus delebitur, illius membris æterno igni addictis, ſuper quo Beati Deum laudabunt, & gaudebunt de juſta vindicta, non
4. Pœna riſus. amplius compatientes. 4. Pœna gaudentium nunc. *Væ vobis, qui ridetis nunc, quia lugebitis*
Luc. 6. 25. *& flebitis. Riſus dolore miſcebitur, & extrema gaudii luctus occupabit: Ibi erit fletus & ſtridor*
Prov. 14 13. *dentium. Quantùm glorificavit ſe, & in deliciis fuit, tantùm date illi tormentum & luctum,*
Apoc. 18 7. *quia in corde ſuo dixit, ſedeo Regina, & luctum non videbo.*

Beati qui eſuriunt & ſitiunt juſtitiam, quoniam ipſi ſaturabuntur.

PUNCTUM VI.

1. Actus juſtitiæ famis. 1. Juſtitiæ nomine intelligitur, tum habitualis qua ſanctificamur; tum actualis, quæ conſtat operibus omnium virtutum, & denique ipſa ſalus animæ noſtræ, & inchoata nunc, & in
1. cælo perficienda. Actus ſunt, 1. magno affectu
2. cupere omne debitum implere virtutis, 2. Amplius adſpirare ad id quod perfectum eſt in omni
3. juſtitia & ſanctitate. 3. Eſurire & ſitire Chriſtum

ipſum,

ipſum, qui eſt noſtra juſtitia, optando & ei uniri, tum corporaliter in Sacramento, tum ſpiritualiter, per fidem vivam, & intimum guſtum divinarum conſolationum. 4. Anhelare ad perfectam juſtitiam patriæ, ubi, viſo Deo, anima plenè transformatur in ſimilitudinem illius. 2. Exemplum Chriſti, cui cibus erat facere voluntatem Patris & mori pro illius gloria, & ſalute noſtra. *Baptiſmo habeo baptizari, & quomodo coarctor?* Et in cruce, *Sitio* 3. Præmium, quoniam ipſi ſaturabuntur, tum in hac vita meritis & juſtitia aucti, diviníſque conſolationibus aſſiduè affecti: tum in vita, altera, ubi plenè ſaturati, cùm apparuerit gloria Dei. 4. Oppoſitum, *Væ vobis! qui ſaturati eſtis, quia eſurietis.* Saturati à cibo & potu, oblectamentis vitæ præſentis; & qui nunc expletis cupiditates veſtras, quia eſurietis, ut ille, qui petebat guttam aquæ, & negabatur ei, juſto nimirum judicio, *& divites dimiſit inanes.*

4. II. Fames & ſitis Chriſti. *Luc.* 12. 15. III. Præmium. IV. Pœna. *Luc.* 6. 26. *Luc.* 1, 53.

Beati miſericordes, quoniam ipſi miſericordiam cõnſequentur.

PUNCTUM VII.

I. Miſericordiæ opera. Circumſtantiæ. 1. 2.

1. Actus ſunt ipſa miſericordiæ opera, tum corporalia, tum ſpiritualia, circa quæ obſervandum. 1. Ut nemo excludatur, neque inimicus. 2. Ut in omni occaſione exhibeatur, pro facultate; & cum quis per ſe nequit, per alios,

3. & à Deo ſaltem petat miſero auxilium. 3. Ut
II. ex affectu interno commiſerationis ſuccurrat.
2. II. Exemplum Chriſti, *Qui pertranſiit benefa-*
Chriſtus *ciendo & ſanando omnes oppreſſos à diabolo.* Et
Act. 10. dicebat: *Diſcite, quid eſt, miſericordiam volo &*
38. *non ſacrificium.* Et hortabatur. *Eſtote miſeri-*
Mat. 9. *cordes Habemus Pontificem, qui poſſit compati in-*
13. *firmitatibus noſtris, tentatum per omnia.*
Luc. 6.
36. III. Præmium. *Quoniam ipſi miſericordiam*
Heb. 4. *conſequentur*, tum in hac vita, tam in corpore,
15. quàm anima; tum in altera perfectè, quoad
III. utrumque. Et quidem, *quâ menſurâ menſi fueri-*
Præmiũ. *tis, remetietur vobis.* Beatitudo cœleſtis eſt
Luc. 6. ſumma, & omnis miſericordia.
38.

IV. IV. Oppoſitum. *Nónne oportuit miſereri con-*
Pœna. *ſervi tui? ſicut ego tui miſertus ſum? mittite eum*
Matt. 18. *in tenebras exteriores. Iudicium ſine miſericordia,*
33. &c. *illi qui non fecit miſericordiam.* Ex operibus
2. 13. miſericordiæ judicabitur mundus, ſive omiſſis,
Iac. 2. 13 ſive exhibitis.

Beati mundó corde, quoniam ipſi Deum videbunt.

PUNCTUM VIII.

1. 1. MUndities hæc eſt charitas perfecta, cui
Puritas. inſint illa tria ex Paulo. *De corde puro*
cordis. experte peccati mortalis & venialis, ſaltem quo-
1. *Tim.* ad affectum & habituationem. Et *Conſcientia*
1. 5. *bona.* Sanctis cogitationibus & affectibus plena
abſterſis contrariis. *Et fide non ficta*, ut qui ſer-
vit Deo non ſimulatè, aut videri volens, & ea-
dem

dem ſinceritate erga homines utitur. 2. Exem- 2.
plum Chriſti, qui nec peccare potuit, nec ab ini- Chriſtus
micis argui de peccato: in quem Sathan nec per Matt 25
ſuggeſtionem aliquid potuit: qui fictos maxi- 25.
mè odivit. *Væ vobis, qui mundatis, quod defo-* Sap. 7.
ris eſt. Denique eſt *candor lucis æternæ ſpecu-* 26
lum ſine macula & imago bonitatis. 3. Præmi- 3.
um, *quoniam ipſi Deum videbunt.* Hæc eſt eſ- Præmiū.
ſentialis Beatitudo. In præcedentibus ex aliquo
affectu judicabitur hic ex ipſa eſſentiali ratione. Pſ 123.
Quis aſcendet in montem Domini? innocens ma- 3.
nibus & mundo corde. 4. Oppoſitum: *Foris ca-* 4.
nes & venefici, & impudici, & homicidæ, & Ido- Apoc. 22
lis ſervientes, & omnis, qui amat & facit men- 15.
dacium: nihil enim coinquinatum illuc intro-
ibit.

*Beati pacifici: quoniam filii Dei voca-
buntur.*

PUNCTUM IX.

1. Pacificus eſt fovens pacem. 1. In ſeipſo, ut 1.
caro ſpiritui, paſſiones rationi, hæc Deo Actus
conſentiat & ſubjaceat. 2. Erga alios, juxta A- pacifico-
poſtolum. *Quod ex vobis eſt, cum omnibus pa-* rum qua-
cem habentes. 3. Inter alios, ut inter ſe pacem tuor.
ſervent. 4. Ut cum Deo reconcilientur ope- Rom. 12.
rando. *Hæc eſt pax, quæ exſuperat omnem ſen-* 18.
ſum. 2. Exemplum Chriſti, qui è cœlo venit, ut Phil 4, 7
hanc pacem nobis daret, ideòque vocatur Rex
pacificus. Hanc ſolitus precari ſuis, hanc juſ-
ſit,

ſit, ut precarentur quocunque irent. Denique per ſangvinem ſuum pacificavit omnia: *ſive*
Col. 1. 20 *quæ in terris, ſive quæ in cœlis ſunt.* 3. Præmium:
3. Præmiũ. *quoniam filii Dei vocabuntur.* Specialiter tunc habebuntur filii, & peculiariter pro talibus tractabuntur, & tandem copioſam hæreditatem, ut ſingulariter dilecti filii conſequentur.

Beati, qui perſecutionem patiuntur propter juſtitiam: quoniam ipſorum eſt regnum cœlorum.

PUNCTUM X.

1. Perſecutiones. 1. Conſidera quatuor. 1. Quæ ſit perſecutio: omne genus incommodi. 2. A quo inferatur: à diabolo, odio virtutis, & ab hominibus ejus adminiſtris, nec ab alienis tantùm, ſed à domeſticis, & fratribus. 3. Non ob culpam ſed
1. Pet. 4. 15. propter virtutem. *Nemo veſtrûm patiatur, ut*
Act. 5. 41. *homicidia, aut fur, aut maledicus: ſi autem ut Chriſtianus, non erubeſcat, ſed glorificet Deum in iſto nomine.* 4. Modus ferendi patienter & gaudenter, *quia dignus habitus ei pro nomine Dei contumeliam pati.* 2. Exemplum Chriſti
2. Exemplũ Chriſti. eximium ſecundùm illa quatuor. 3. Præmium *Quoniam ipſorum eſt Regnum Cœlorum*: Et
3. *Gaudete & exultate, quoniam merces veſtra copioſa eſt in cœlo.* Indicatur præ aliis copioſiùs munerandos, & ſpe tantæ remunerationis merito gaudendum in malis, quia tantùm afferunt bonum. 4. Oppoſitum: *Væ! cùm benedixerint*
Luc. 6. 26. *vobis homines.*

ME-

MEDITATIO XII.

De triplici munere Apoſtolico, purgandi, illuminandi, & perficiendi.

Secunda pars Sermonis.

PUNCTUM PRIMUM.

DE munere purgandi. 1. *Vos eſtis ſal terra.* 1.
Sed valet contra corruptionem, & cibos SAL.
ſalubres, ſapidóſque facit. Sal ergo eſt terræ, qui *Mat.* 5.
homines à peccatis vindicat & purgat, eíſque 13.
ſtudium pœnitentiæ, ac virtutis reddit ſuave, ac Cibos
per hoc ipſoſmet homines palato Dei ſapidos, condit.
gratóſque facit. Iſtud præſtare nequit, niſi ſapientia & gratia à Deo acceptæ, per quas ipſe fiat ſal. Debet autem priuſquam alios purget &
condiat, talem ſeipſum reddere, quales vult a- 2.
lios facere. 2. Exemplum Chriſti, qui ut pur- Chriſtus
gationem peccatorum faceret, oblatus eſt, & per Sal.
tempus prædicationis tam inſtanter incubuit, ut à peccatis homines abduceret. 3. Pœna neglecti
muneris. *Quod ſi ſal evanuerit, in quo ſalietur?* 3.
ad nihilum valet ultra, niſi ut mittatur foras, & Pœna.
conculcetur ab hominibus. Poteſt dupliciter intelligi, vel ſi ipſe in ſe evanuerit, ut non ſit talis, quales vult alios facere, vel ſi omiſerit ſe exhibere ſal aliis, licet alioqui ſe non neglexerit: neceſſitas enim incumbit ſaliendi viro Apoſtolico.

PUN-